

Creativitat, digitalització i crisi del camp cultural

Published by [Interacció](#) [1] on 28/06/2019 - 10:10 | Last modification: 21/04/2026 - 09:34

L'article proposa una lectura sociològica de la relació entre creativitat i digitalització en el camp cultural, allunyada tant de l'optimisme tecnològic com del rebuig frontal. Parteix d'una constatació de fons: la transició al paradigma digital no és només un canvi tècnic, sinó un procés que reconfigura les condicions materials, institucionals i simbòliques de la cultura, afectant la seva autonomia i els seus mecanismes de producció i valoració.

En aquest marc, el text qüestiona el discurs hegemònic que presenta la digitalització com un vector intrínsecament positiu per a la creativitat. Si bé reconeix l'expansió de recursos, eines i possibilitats de participació amb comunitats més obertes i formes de producció descentralitzades, també assenyala els riscos d'una lectura simplificada que ignora els efectes sistèmics. La digitalització tendeix a subordinar el camp cultural a dinàmiques econòmiques i tecnològiques, erosionant l'autonomia que s'havia consolidat al llarg dels segles XIX i XX.

Per abordar aquesta tensió, l'article recupera aportacions centrals de la sociologia de la cultura. Des de Bourdieu, es planteja que la creativitat depèn d'unes estructures específiques —els camps culturals— que garanteixen autonomia respecte del mercat i del poder polític. La digitalització, lluny de ser neutra, s'inscriu en lluites internes del camp i pot contribuir a la seva desdiferenciació. Des de Collins, es posa l'accent en la dimensió relacional de la creativitat: els processos innovadors requereixen comunitats cohesionades, interaccions intenses i la generació d'energia col·lectiva, condicions que la mediatització digital pot debilitar si substitueix els vincles forts per relacions disperses.

El text també revisa el paper dels intermediaris culturals, sovint menystingut pels discursos que celebren la desintermediació digital. Lluny de desaparèixer, els intermediaris continuen sent centrals en la producció de valor cultural: organitzen la visibilitat, seleccionen, legitimen i estructuren les carreres creatives. La creació no és un acte individual sinó un procés col·lectiu inscrit en cadenes de cooperació, on la distinció entre creadors i intermediaris esdevé difusa.

La digitalització, per tant, no elimina aquestes dinàmiques sinó que les reconfigura. Pot ampliar l'accés i diversificar les formes de participació, però també pot fragmentar els espais d'atenció, saturar els circuits culturals i dificultar la consolidació de marcs compartits de valoració. En aquest sentit, la crisi del camp cultural no s'explica només per factors externs, sinó també per transformacions internes en la seva estructura i en les seves formes d'organització.

El text conclou amb una posició matisada: la digitalització no garanteix ni impedeix la creativitat. El seu impacte depèn de com reconfigura les relacions entre agents, institucions i públics. Més que un procés alliberador o destructiu en si mateix, es presenta com un camp de tensions on es redefeixen les condicions de possibilitat de la creació cultural.

Joaquim Rius Ulldemolins, Juan Pecourt, Juan Arturo Rubio Arostegui | Arbor: ciencia, pensamiento y cultura

[Contribución al análisis sociológico de la creatividad y la digitalización del campo cultural](#) [2]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Tags: cultura digital

Tags: economia de la cultura

Tags: treball cultural i professionals

Tags: valor públic de la cultura

Tags: pensament cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2019/creativitat-digitalitzacio>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2]

https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/2305-texto_del_articulo_necesario-5721-1-10-20190405.pdf

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/8103>